

stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de schoenmakerij

Uw pensioenregeling

Inhoud

1	Waarom een pensioenregeling?	03	5	Met pensioen, hoe gaat dat?	12
2	Wat is pensioen? Welke pensioensoorten zijn er? Eerder met pensioen? Pensioenoverzicht	04		Vóór uw 65 ^{ste} met pensioen Tijdelijk een hogere pensioenuitkering Omzetten partnerpensioen Afkkoop kleine pensioenen Pensioen aanvragen	
3	Hoe bouwt u pensioen op? Pensioengrondslag Opbouwpercentage Overgangsregeling Werken in deeltijd Middelloonregeling Hoe behoudt uw pensioen zijn waarde?	05	6	Vragen? Website Klant Contact Center Wijzigingen doorgeven Privacybescherming Klacht indienen Geschil	15
4	Wanneer verandert uw pensioen? Trouwen, partnerregistratie en samenwonen Kinderen Scheiding Werkloosheid Andere baan Arbeidsongeschiktheid Overlijden	08			

01

Waarom een pensioenregeling?

Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde. Sterker nog, het belang ervan neemt alleen maar toe. We worden met zijn allen steeds ouder en genieten dus langer van ons pensioen. En natuurlijk willen wij ook dan lekker leven.

In deze brochure zetten we de hoofdlijnen van de pensioenregeling voor u op een rijtje. Meer informatie staat op www.pensioenschoenmakerij.nl. Daar vindt u onder andere het pensioenreglement. Kijk bij 'Ik bouw pensioen op'.

Lees deze brochure goed door en bewaar hem. Pensioen is ook voor u een belangrijk onderwerp, nu en straks. Hebt u vragen, klop dan bij ons aan. Wij zijn er voor u!

Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvoor de Schoenmakerij

Leeswijzer

We staan eerst stil bij wat pensioen precies inhoudt en uit welke onderdelen het bestaat. Daarna beschrijven we hoe u pensioen opbouwt en hoe wij ervoor zorgen dat uw pensioen zijn waarde behoudt. Vervolgens gaan we in op een aantal situaties die van invloed zijn op uw pensioen. Tot slot leggen we uit hoe 'met pensioen gaan' eigenlijk in zijn werk gaat.

M. Hoekenga-Idema
werkgeversvoorzitter

02

Wat is pensioen?

Simpel gezegd is 'pensioen' inkomen voor later, voor als u niet meer werkt. Elke maand gaat een deel van uw inkomen naar uw pensioenpotje. Automatisch. U hoeft er zelf niets voor te doen. Ook uw werkgever betaalt mee aan uw pensioen. Maandelijks stort hij een bijdrage. Het pensioenfonds beheert uw geld.

Gaat u met pensioen? Dan ontvangt u tot aan uw overlijden uit uw 'spaarpot' elke maand een pensioenuitkering. Dit bedrag komt bovenop uw AOW-uitkering. Deze AOW-uitkering ontvangt u vanaf uw 65ste jaar van de overheid. Meer over de AOW leest u op www.pensioenschoenmakerij.nl onder het kopje 'Ik bouw pensioen op'.

De overheid is van plan de AOW-leeftijd te verhogen naar 67 jaar. Op dit moment is nog niet bekend of en welke gevolgen dit heeft voor deze pensioenregeling. Zodra de definitieve plannen van de overheid bekend zijn, overleggen de sociale partners in onze branche over de pensioenleeftijd in deze pensioenregeling. Op www.pensioenschoenmakerij.nl houden we u op de hoogte van het laatste nieuws.

Welke pensioensoorten zijn er?

Inkomen voor later noemen we het **ouderdomspensioen**. Maar uw pensioenregeling bestaat uit meerdere soorten pensioen. Komt u bijvoorbeeld te overlijden, dan ontvangt uw partner een **partnerpensioen**. Dit wordt eventueel aangevuld met een **Anw-pensioen**. Anw staat voor: Algemene nabestaandenwet. En hebt u kinderen, dan krijgen die een **wezenpensioen**. Het partner- en wezenpensioen gaan in op de eerste dag volgend op de maand waarin u overlijdt. Wat we precies onder

'partner' verstaan leest u verderop in de brochure.

Eerder met pensioen?

Normaal gesproken werkt u door tot uw 65ste. Wanneer u eerder wilt stoppen met werken, kunt u de ingangsdatum van uw pensioen vervroegen. Bedenk wel dat uw jaarlijkse pensioenuitkering daalt naarmate u eerder stopt met werken. U bouwt immers minder pensioen op en u moet er langer mee doen. Het pensioen wordt dus over meer jaren verdeeld.

Pensioenoverzicht

Jaarlijks ontvangt u van ons een pensioenoverzicht. Hierop leest u hoeveel pensioen u inmiddels hebt opgebouwd. U ziet daarop ook wat u vanaf uw 65ste per jaar aan pensioen ontvangt als u tot uw pensioendatum deelnemer blijft bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij.

Wie doen er mee aan de pensioenregeling?

Alle medewerkers die 21 jaar of ouder zijn én die in dienst zijn bij een werkgever die is aangesloten bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij. Bij aanvang van de deelname ontvangt u van ons het **welkomstbericht**. Hierin vindt u informatie over uw pensioenregeling.

03

Hoe bouwt u pensioen op?

De pensioenpremie wordt deels door uw werkgever betaald. Het overige deel betaalt u zelf. Uw werkgever houdt de pensioenpremie automatisch in op uw loon. Op uw loonstrook ziet u hoeveel premie u precies betaalt. In totaal is de pensioenpremie 15% van uw pensioengrondslag. Dit percentage is precies in tweeën verdeeld. U betaalt 7,50% en uw werkgever ook.

Zo lang als u werkt, bouwt u pensioen op over uw jaarloon. Is uw jaarloon in 2011 hoger dan €49.297? U bouwt dan over het deel boven dit bedrag geen pensioen op.

Elke maand dat u werkt, bouwt u een stukje pensioen op over een *deel* van uw loon. Niet over het hele loon, want we houden rekening met de AOW-uitkering die u vanaf uw 65ste ontvangt.

Het bedrag waarover u pensioen opbouwt, noemen we de **pensioengrondslag**. Het percentage dat we gebruiken om de pensioenopbouw te berekenen, is het **opbouwpercentage**.

Wat u per jaar aan pensioen opbouwt, wordt berekend volgens de formule:

pensioengrondslag x opbouwpercentage.

Pensioengrondslag

De pensioengrondslag berekenen we door van uw **pensioengevend salaris** de **franchise** af te trekken. Uw pensioengevend salaris is de optelsom van uw totale inkomen: salaris, vakantiegeld en vaste toeslagen. De franchise is het bedrag waarover u geen pensioenpremie betaald en dus geen pensioen opbouwt. Dat is niet nodig, omdat u vanaf uw 65ste van de overheid een AOW-uitke-

ring ontvangt. De hoogte van de franchise wordt elk jaar aangepast. Voor 2011 bedraagt deze €10.667.

Opbouwpercentage

Om straks voldoende ouderdomspensioenen te hebben, bouwt u jaarlijks een percentage op. In 2011 is dat 1,245%.

"Ik ben niet zo met mijn pensioen bezig. Het duurt nog zo lang en volgens mij is het wel goed geregeld."

Rekenvoorbeeld ouderdomspensioen

Naam:	Martijn
Leeftijd:	25 jaar
Pensioengevend salaris:	€21.000
Franchise:	€10.481
Pensioengrondslag:	€21.000 -/- €10.667 = €10.333
Opbouwpercentage:	1,245%
Pensioenopbouw per jaar:	1,245% van €10.333 = €129
Bij doorwerken tot 65 jaar:	40 jaar (van 25 ^{ste} tot 65 ^{ste}) x €129 = €5.160
Vanaf 65 jaar:	elk jaar €5.160 + AOW-uitkering van de overheid

Overgangsregeling

Sinds 2008 geldt een nieuwe pensioenregeling. Deze brochure beschrijft de nieuwe pensioenregeling. In de nieuwe pensioenregeling bouwt u meer pensioen op dan in de oude regeling. Om het verschil in pensioenopbouw tussen beide regelingen te compenseren, kopen we extra ouderdoms- en partnerpensioen over het verleden in. Hiervoor gelden wel een aantal voorwaarden.

Voorwaarden

- U bent werkzaam bij een werkgever die is aangesloten bij het pensioenfonds.
- U bent geboren vóór 1987.
- U was op 31 december 2005 en 1 januari 2006 deelnemer aan de pensioenregeling én u bent dit onafgebroken gebleven tot 31 december 2007.
- U was op 31 december 2007 en 1 januari 2008 deelnemer aan de pensioenregeling.

Rekenvoorbeeld partnerpensioen

Als Martijn voor zijn 65ste overlijdt, ontvangt zijn partner 70% van het ouderdomspensioen*. We rekenen dan met het bedrag dat hij zou opbouwen als hij tot zijn 65ste in de schoenmakerij werkzaam was gebleven. Het partnerpensioen bedraagt dan dus jaarlijks: 70% van €5.160 = €3.612.

Het wezenpensioen voor eventuele kinderen bedraagt 14% van het opgebouwde ouderdomspensioen.

Is Martijn bij zijn overlijden **niet** meer werkzaam in de schoenmakerij? Dan ontvangt zijn partner alleen partnerpensioen over de periode waarin hij in de schoenmakerij werkzaam was. Het wezenpensioen voor eventuele kinderen wordt op een vergelijkbare manier berekend.

Overlijdt Martijn na zijn 65ste? Ook dan ontvangt zijn partner een levenslang partnerpensioen. Het partnerpensioen bedraagt 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen.

* De hoogte van het partnerpensioen vindt u ook op uw jaarlijkse pensioenoverzicht.

- U bent **aansluitend** tot 31 december 2022 of als u voor deze datum met pensioen gaat, deelnemer gebleven aan de pensioenregeling.

Met dit extra pensioen ontvangt u na uw 65ste een hogere pensioenuitkering. Maar u kunt dit extra pensioen ook gebruiken om bijvoorbeeld eerder met pensioen te gaan.

Meer informatie over de overgangsregeling leest u op www.pensioenschoenmakerij.nl.

Werken in deeltijd

Werkt u in deeltijd, dan bouwt u minder pensioen op dan iemand die volledig werkt. De pensioenpremie die u als parttimer betaalt en het pensioen dat u opbouwt, wordt evenredig berekend.

Middeloonregeling

De pensioenregeling is gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst. Dit betekent dat uitgegaan wordt van een vastgestelde pensioenuitkering. Uw pensioenuitkering is gebaseerd op uw gemiddeld verdiende salaris in de schoenmakerij. De jaren waarin uw salaris hoger is, bouwt u dus meer pensioen op. En omgekeerd: in de beginjaren bouwt u meestal minder op, omdat uw salaris dan in de meeste gevallen lager is. Dit noemen we een **middeloonregeling**.

Hoe behoudt uw pensioen zijn waarde?

Geld wordt elk jaar minder waard, want prijzen stijgen. Uw huur wordt bijvoorbeeld verhoogd, een liter benzine wordt duurder en u betaalt €0,15 meer voor een kopje koffie. Dat betekent dat ook uw pensioenpot in waarde afneemt. U kunt immers minder kopen met hetzelfde geld. Om dat te voorkomen, probeert het pensioenfonds elk jaar de pensioenen te verhogen op basis van algemene loonontwikkelingen (CBS-indexcijfer). Dat geldt voor opgebouwde pensioenen en de pensioenen die al zijn ingegaan.

Een verhoging is alleen mogelijk als de financiële positie van het fonds dat toelaat. Er bestaat dus geen recht op een jaarlijkse verhoging.

Op www.pensioenschoenmakerij.nl vindt u meer informatie over verhoging van pensioenen onder het kopje 'Ik bouw pensioen op'.

Houdt uw pensioen zijn waarde?

Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen te verhogen met de loonontwikkeling.

Het pensioen is per 1 oktober 2010 niet verhoogd. De lonen gingen in de periode 1 juli 2009 tot 1 juli 2010 met 0% omhoog.

Uw pensioenfonds heeft het pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

- Per 1 oktober 2009 met 2,85%. Onze ambitie was 4,1%. De prijzen gingen in de periode van 1 januari 2008 tot 1 juli 2009 met 2,93% omhoog.
- Per 1 oktober 2008 met 1,75%. Onze ambitie was 1,75%. De prijzen gingen in de periode van 1 januari 2007 tot 1 januari 2008 met 1,6% omhoog.
- Per 1 oktober 2007 met 1,95%. Onze ambitie was 1,95%. De prijzen gingen in de periode van 1 januari 2006 tot 1 januari 2007 met 1,2% omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit beleggingsrendement.

U hebt door eerdere verhogingen en de verwachting voor de komende jaren niet automatisch ook recht op verhogingen in de toekomst.

04

Wanneer verandert uw pensioen?

Verschillende veranderingen in uw privéleven hebben invloed op uw pensioen. Bijvoorbeeld als u minder gaat werken of arbeidsongeschikt raakt. Ook wanneer u trouwt of kinderen krijgt, verandert uw pensioensituatie. Het is dus goed hier rekening mee te houden. Hieronder zetten we de belangrijkste gebeurtenissen op een rijtje.

Trouwen, partnerregistratie en samenwonen

Gaat u trouwen? Of laat u zich registreren als partners? Dan komt uw partner **automatisch** in aanmerking voor een levenslang partnerpensioen na uw overlijden. Als voorwaarde geldt wel dat uw huwelijk of partnerregistratie vóór uw pensionering heeft plaatsgevonden. De gemeente geeft die informatie direct aan ons door.

Sluit u een samenlevingsovereenkomst af bij de notaris? Ook dan heeft uw partner recht op een partnerpensioen. Als voorwaarde geldt wel dat u de samenlevingsovereenkomst vóór uw pensionering én minstens zes maanden voor uw overlijden heeft afgesloten.

Kinderen

Een kind gekregen? Of een kind geadopteerd? Dat hoeft u **niet** aan ons door te geven. Ook deze informatie geeft de gemeente rechtstreeks aan ons door.

Als u overlijdt, ontvangt ieder kind tot zijn 18e of (bij dagonderwijs) tot zijn 27^e verjaardag een wezenpensioen. Als voorwaarde geldt wel dat uw kind voordat u 65 jaar wordt voldoet aan de omschrijving van een kind volgens het pensioenreglement. U vindt het pensioenreglement op www.pensioenschoenmakerij.nl.

Scheiding

Bij een beëindiging van een **huwelijk of geregistreerd partnerschap** hoeft u niets door te geven. De gemeente laat ons dat weten. Uw ex-partner heeft na zo'n beëindiging recht op een deel van het ouderdomspensioen en partnerpensioen. Tenzij u en uw ex-partner hier andere afspraken over hebben gemaakt.

“Mijn vrouw en ik gaan scheiden. Hoe moet dat nou met mijn pensioen?”

Ook bij beëindiging van de samenlevingsovereenkomst heeft uw ex-partner recht op partnerpensioen, tenzij u en uw ex-partner hier andere afspraken over hebben gemaakt. De beëindiging moet u wel zelf aan ons doorgeven. Onder het kopje ‘Bijzonder partnerpensioen’ leest u hier meer over.

Ouderdomspensioen

Uw ex-partner heeft onder bepaalde voorwaarden recht op de helft van het ouderdomspensioen dat is opgebouwd tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap.

Nadat de relatie is verbroken, moeten u en uw ex-partner **binnen twee jaar** aangeven of u het ouderdomspensioen wilt verdelen. Dat doet u met een formulier dat u kunt aanvragen bij het Klant Contact Center.

Besluit u tot **verevening** van het ouderdomspensioen, dan blijft het hele pensioen op uw naam staan. Pas als u met pensioen gaat, ontvangt uw ex-partner een afgesproken deel van uw pensioenuitkering. U kunt bij de scheiding ook afzien van verevening. Meer informatie over verevening vindt u in de brochure ‘Verdeling van ouderdomspensioen bij scheiding’. Deze brochure vindt u op www.postbus51.nl of bij het postkantoor of de bibliotheek. U kunt de brochure ook aanvragen bij het Klant Contact Center.

Bij **conversie** wordt een deel van het ouderdoms- en partnerpensioen omgezet in een eigen pensioenrecht voor uw ex-partner. U hebt hiervoor toestemming van het pensioenfonds nodig.

Bijzonder partnerpensioen

Uw ex-partner heeft bij uw overlijden recht op het partnerpensioen dat u tot de beëindiging van het huwelijk of het geregistreerd partnerschap heeft opgebouwd. Dit noemen we **bijzonder partnerpensioen**.

Hebt u een samenlevingsovereenkomst? Ook dan kan uw partner in aanmerking komen voor een bijzonder partnerpensioen. Voorwaarde is wel dat u de beëindiging in een notariële verklaring vastlegt. In die verklaring moet ook de datum zijn opgenomen waarop de relatie is geëindigd.

Scheidingsbericht

We sturen uw ex-partner in alle gevallen een scheidingsbericht. Hierin staat een overzicht van de pensioenrechten.

Werkloosheid

Wie werkloos wordt, heeft onder bepaalde voorwaarden recht op een WW-uitkering. De pensioenopbouw bij ons fonds stopt dan.

Overlijdt u in de periode dat u een WW-uitkering ontvangt? Dan heeft uw partner recht op een partnerpensioen.

Andere baan

Stapt u over naar een andere werkgever **binnen** de schoenmakerij? Dan blijft u gewoon deelnemer in ons pensioenfonds. Gaat het om een baan **buiten** de schoenmakerij? Dan valt u onder een andere pensioenregeling. U ontvangt dan van ons een **beëindigingsbericht**. Hierin bevestigen wij dat u niet langer deelneemt in de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij. Ook informeren we u over uw bij ons opgebouwde pensioen.

U kunt onder bepaalde voorwaarden uw pensioen maximaal drie jaar vrijwillig bij ons voortzetten. U betaalt dan zelf de volledige premie. Kijk voor meer informatie over vrijwillige voortzetting op www.pensioenschoenmakerij.nl of neem contact op met het Klant Contact Center.

U kunt uw opgebouwde pensioen ook meenemen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Dit heet **waardeoverdracht**. U moet hiervoor een verzoek indienen bij uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Komt u voor het eerst in de schoenmakerij werken? Dan kunt u eerder opgebouwd pensioen meenemen naar ons fonds. Het aanvraagformulier voor waardeoverdracht vindt u op www.pensioenschoenmakerij.nl. Of vraag ernaar bij uw werkgever.

Arbeidsongeschiktheid

Wanneer u arbeidsongeschikt wordt, nemen wij uw premiebetaling geheel of gedeeltelijk over. Dat doen we totdat u weer arbeidsgeschikt bent en/of uiterlijk tot uw 65ste. Uw pensioenopbouw loopt gewoon door.

Voorwaarden

- U bent arbeidsongeschikt vanuit een dienstverband bij een werkgever die is aangesloten bij ons fonds.
- U ontvangt een WAO- of WIA-uitkering.

Bij **gedeeltelijke** arbeidsongeschiktheid betaalt u, samen met uw werkgever, de premie over het deel waarvoor u arbeidsgeschikt bent. Wij nemen het andere deel voor onze rekening.

Overlijden

Als u overlijdt, hebben uw nabestaanden recht op een partner- en/of wezenpensioen. Zij ontvangen binnen drie weken na uw overlijden een aanvraagformulier. De gemeente geeft een overlijden automatisch aan ons door. Alleen in geval van samenwonen is het belangrijk dat uw partner ons een kopie van de samenlevingsovereenkomst stuurt.

Partnerpensioen

Uw partner komt in aanmerking voor een partnerpensioen bij een huwelijk, geregistreerd partnerschap of een samenlevingsovereenkomst. Voorwaarde is dat u deze verbintenis vóór de pensioendatum afsloot.

Overlijdt u vóór uw 65ste? Dan is het partnerpensioen gebaseerd op het pensioen dat u **zou hebben bereikt** op uw 65ste. De hoogte van het partnerpensioen is 70% van het ouderdompensioen.

Wezenpensioen

Achterblijvende kinderen hebben tot hun 18^e jaar recht op een wezenpensioen. Deze regeling geldt ook voor geadopteerde kinderen, pleegkinderen en stiefkinderen. Studerende kinderen die per week meer dan 20 uur dagonderwijs volgen, hebben tot hun 27ste recht op het wezenpensioen. De hoogte van het wezenpensioen is 14% van het jaarlijks ouderdompensioen.

Zijn er meer dan vijf rechthebbende kinderen? Dan verdelen we het totaal van vijf wezenpensioenen over alle rechthebbende kinderen. Wanneer beide ouders sterven, wordt het wezenpensioen verdubbeld.

Algemene nabestaandenwet (Anw)

Na uw overlijden komt uw partner slechts onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor een uitkering vanuit de Algemene nabestaandenwet (Anw). Meer informatie hierover vindt u op www.svb.nl.

Ontvangt uw partner geen Anw-uitkering van de overheid? Dan komt hij of zij mogelijk in aanmerking voor een Anw-pensioen van het pensioenfonds. Dat loopt dan vanaf uw overlijden totdat uw partner 65 jaar wordt. Het Anw-pensioen bedraagt in 2011 maximaal € 8.388 per jaar.

05

Met pensioen, hoe gaat dat?

We hopen het allemaal mee te maken: gezond en wel met pensioen gaan. Veel tijd voor de kleinkinderen of uw hobby. Wij helpen u om dit te realiseren. Om ook **straks** te kunnen genieten, sparen we **nu** elke maand. Onze pensioenregeling biedt u verschillende mogelijkheden.

Vóór uw 65ste met pensioen

U kunt de ingangsdatum van uw pensioen vervroegen. Dat is mogelijk vanaf 55 jaar. Dit betekent wel een lagere pensioenuitkering, want de periode waarin u pensioen opbouwt, is korter. En alles wat is opgebouwd, wordt 'uitgesmeerd' over een langere periode. Daar staat dan weer tegenover dat u eerder kunt stoppen met werken.

Tijdelijk een hogere pensioenuitkering

Kiest u ervoor om voor uw 65ste met pensioen te gaan, houd er dan rekening mee dat u nog geen AOW-uitkering van de overheid ontvangt. Die gaat pas in op de dag dat u 65 jaar wordt. Om dit te compenseren, bestaat de mogelijkheid om uw pensioenuitkering de eerste jaren te verhogen. Dit betekent wel dat u de jaren daarna een lager pensioen krijgt.

Omzetten partnerpensioen

Hebt u geen partner of heeft uw partner zelf een pensioen? Dan kunt u op de datum van pensionering het opgebouwde partnerpensioen omzetten in extra ouderdomspensioen. Dit noemen we **uitruil**. Uw partner moet schriftelijk toestemming geven voor uitruil. Het omgekeerde kan in bepaalde gevallen ook: een deel van

uw ouderdomspensioen omzetten in een hoger partnerpensioen. Dat kan behalve op de datum van pensionering ook als uw deelneming om andere redenen eindigt dan pensioneren.

Let op! Hebt u eenmaal voor een uitruil gekozen? Dan kunt u dit later niet meer terugdraaien. Het wezenpensioen kunt u niet omzetten in ouderdomspensioen.

“De laatste tijd lees ik vaak in de krant dat we langer moeten doorwerken. Kan ik nu wel of niet voor mijn 65ste stoppen met werken?”

“Nog een paar jaar en dan ga ik lekker genieten van mijn vrije tijd!”

Afkoop van kleine pensioenen

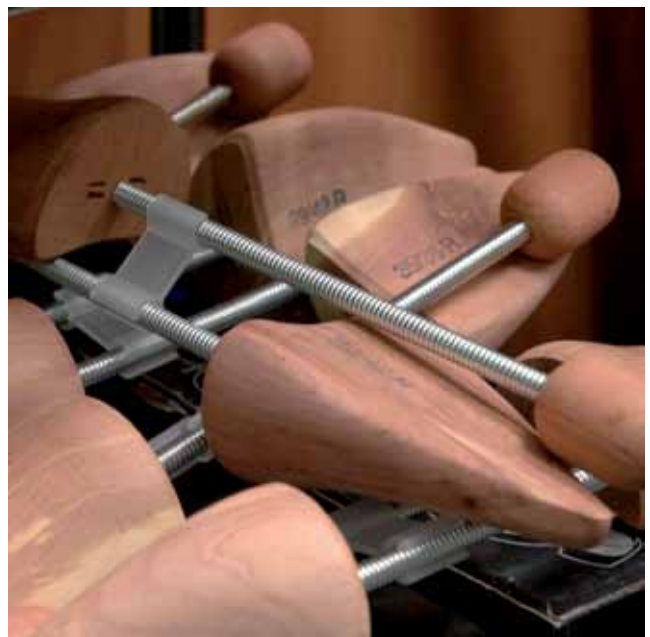
Het kan zijn dat u maar een klein pensioen hebt opgebouwd. Valt het totaalbedrag onder de wettelijke grens (voor 2011 is dat €427,29) dan zijn er twee mogelijkheden:

- U neemt het mee naar een andere pensioenuitvoerder. Dit noemen we waardeoverdracht.
- Het pensioenfonds kan het pensioen in één keer afkopen. Wij nemen hierover contact met u op.

Pensioen aanvragen

Zes maanden voor uw 65ste ontvangt u van ons een aanvraagformulier voor uw ouderdomspensioen. Dat vult u op uw gemak in en stuurt u naar ons terug. Wij maken dan alles voor u in orde.

Let op! Wilt u vóór uw 65ste met pensioen, dan moet u dit zelf aanvragen bij het Klant Contact Center. Uiterlijk vier maanden voordat u wilt stoppen met werken.

FABRIQUÉ EN FRANCE
MADE IN FRANCE
LEATHER CREAM

54 CARABORNE
FABRIQUÉ EN FRANCE
MADE IN FRANCE
LEATHER CREAM

41 CHAMPA
FABRIQUÉ EN FRANCE
MADE IN FRANCE
LEATHER CREAM

42 BEIGE RINK
BOUTE ROSADO
ROSA RIGG

41 CHAMPA
CREMA NELLE
CREMA

51 MOUETTE
MOEVENGRAU
GULL - GAVIO

FABRIQUÉ EN FRANCE
MADE IN FRANCE
LEATHER CREAM

BEAUTÉ DU CUIR 50ml e 1.7 fl. oz. AVEL

* 11% par rapport aux cires
* 11% of the Waxes
BEAUTÉ D

42 BEIGE RINK
BOUTE ROSADO
ROSA RIGG

41 CHAMPA
CREMA NELLE
CREMA

51 MOUETTE
MOEVENGRAU
GULL - GAVIO

06

Vragen?

Wij doen ons uiterste best om u zo zorgvuldig en begrijpelijk mogelijk te informeren over pensioenzaken. Met deze brochure, maar ook met het **pensioenoverzicht**. Dat ontvangt u jaarlijks. Hierin leest u hoeveel pensioen u inmiddels heeft opgebouwd, en hoeveel u tot aan uw 65ste kunt opbouwen. Bewaar dit goed. Hebt u vragen? Neem dan contact met ons op. Wij zijn er voor u!

Website

Meer informatie vindt u op www.pensioenschoenmakerij.nl. Hier vindt u actuele informatie over uw pensioenregeling, maar ook ons jaarverslag en het pensioenreglement.

Klant Contact Center

Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. voert onze pensioenregeling uit. Hebt u vragen, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met het Klant Contact Center. De medewerkers zijn bereikbaar van 8.00 uur tot 17.00 uur en staan u graag te woord.

Wijzigingen doorgeven

Het is belangrijk dat wij op de hoogte blijven van veranderingen in uw persoonlijke gegevens. Zo kunnen wij uw pensioensituatie actueel houden. In de meeste gevallen zal de gemeente of uw werkgever ons op de hoogte brengen van veranderingen. U moet ons **wel** informeren in de volgende gevallen:

- Bij beëindiging van het samenwonen met een samenlevingsovereenkomst.
- Als u gebruik wilt maken van pensioenverevening. U moet dan binnen twee jaar na uw scheiding contact met ons opnemen.
- Bij verhuizing naar het buitenland.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij

p/a Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V.
Klant Contact Center
Postbus 3183
3502 GD Utrecht
Telefoon (030) 245 39 22
E-mail schoenmakerijpensioen@achmea.nl

Privacybescherming

Wij houden ons aan de Wet bescherming persoonsgegevens. Daarin is vastgelegd onder welke voorwaarden persoonsgegevens mogen worden geregistreerd en wanneer deze gegevens aan derden verstrekt mogen worden. U hebt het recht om uw gegevens in te zien en te corrigeren.

Klacht indienen

Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. voert onze pensioenregeling uit. De medewerkers doen hun best u zo goed mogelijk te helpen. Toch is het mogelijk dat u niet tevreden bent over de dienstverlening. U kunt dan een klacht indienen bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij, ter attentie van het Klachten-team. U krijgt vervolgens schriftelijk antwoord.

Bent u niet tevreden over de behandeling van uw klacht? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan de Ombudsman Pensioenen in Den Haag.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij

p/a Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V.
Klachten-team
Postbus 3183
3502 GD Utrecht

Geschil

Bent u het niet eens met een beslissing van het pensioenfonds, dan kunt u hiertegen bezwaar maken. Dan moet u schriftelijk indienen bij het bestuur. In het bezwaarschrift geeft u aan tegen welke beslissing u bezwaar maakt en waarom u het niet eens bent met de genomen beslissing. De geschillencommissie behandelt het bezwaar en adviseert het bestuur over een oplossing.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij

Het bestuur
Postbus 3183
3502 GD Utrecht

Deze brochure is met de meeste zorg samengesteld. Aan de inhoud kunt u desondanks geen rechten ontleen. Het reglement van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij is uiteindelijk bepalend. U vindt dit reglement op www.pensioenschoenmakerij.nl.

Administratie Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V.

Correspondentieadres Postbus 3183 3502 GD Utrecht

Telefoon (030) 245 39 22 **Fax** (030) 245 35 72

E-mail schoenmakerijpensioen@achmea.nl

Internet www.pensioenschoenmakerij.nl